

[Holdgaard.]

hvor Befolkningen søger til og klumper sig sammen, at Værdistigningerne foregaar.

Der kunde i øvrigt nævnes mange Eksempler paa den enkeltes Fortjeneste ved disse Værdistigninger — hvad jeg her stadig har nævnt, er kun, hvorledes Værdistigningerne har fundet Sted indenfor enkelte Kommuner. Jeg staar saaledes her med den Betænkning, Boligkommissionen afgav i 1918, og i denne Betænkning findes der mange interessante Oplysninger; jeg skal dog kun nævne en enkelt, der findes paa Side 111.

Der nævnes her en Gaard i Valby, en Gaard paa 32 ha, der i sin Tid kostede 70 000 Kr. med Inventar og Besætning. Denne Gaard er i sin Tid først udbragt til over 600 000 Kr., og det oplyses, at en Gartner paa en enkelt Parcel har tjent 250 000 Kr. Et Konsortium, der har købt et Areal til Spekulation, har solgt det videre til et andet Konsortium og tjent 200 000 Kr., og endelig, oplyses det, har et Areal paa 10 ha, der er solgt i 1918, henholdsvis 1919, kostet 730 000 Kr.

Jeg nævner dette enkelte Eksempel som et Bevis paa, hvordan man har ladet Enkeltmand i stor Udstrækning indkassere de Værdier, som hele Folket i Virkeligheden har været med til at skabe. Dersom man saa endda havde det Indtryk, at disse Penge — der efter min Mening er inkasseret paa en ganske uretmæssig Maade, om end selvfølgelig i Henhold til bestaaende Lovgivning — var anvendt paa en for Samfundet nyttig Maade, saa kunde man bedre havde forsonet sig dermed. Men der er saa sandt ingen Grund til Beundring for den Forvaltning, der har fundet Sted af vore Kapitalmidler herhjemme.

Jeg behøver i saa Henseende blot at minde om, at Rigsdagen i forrige Samling maatte gaa med til Stiftelse af et Laan paa 200 Millioner for at betale for et enkelt Pengeinstituts Letsindigheder. Det er nok til at bevise, at man ikke saadan i særlig Grad har forstaaet at forvalte de Midler paa en for Samfundet særlig heldig Maade.

Med alle disse Ting i mente tror jeg, det er forstaaeligt, at store Dele af Befolkningen ligesom rejser sig i Protest mod en saadan Udvikling og forlanger, at nu maa Stoppebommen slaas ned, nu maa man sætte Bom for den enkelte Persons Spekulation med Samfundets fælles Ejendom. Derfor er det, at man, som ærede Medlemmer vil vide, ude i Husmandskredse netop nu i saa stor Udstrækning interesserer sig for disse Forslag; derfor er det, at alle store

Sammenslutninger indenfor Husmændenes Kreds, baade i Jylland, paa Fyn, paa Sjælland, paa Lolland-Falster, paa Bornholm, saaledes som det fremgaar af de Resolutioner, der fornylig blev indbragt her i Tinget, enstemmigt har udtalt sig i Tilslutning til de Principper, der er nedlagt i de Forslag, som jeg her paa mit Partis Vegne anbefaler. Jeg vil yderligere henvise til det store Grundskyldsmøde, der blev afholdt i „Grundtvigs Hus“ den 5. Januar i Aar, og hvor man fra alle Partiers Side var enig om, at der maatte gøres et Fremstød paa dette Omraade, og efter hvad der er refereret mig, gjorde særlig en Repræsentant for Partiet Venstre, en Proprietær Hartel, sig stærkt til Talsmand for, at man skulde gaa frem ad denne Vej, at inddrage Værdistigningen i Kommunernes Kasse. Jeg skulde endvidere tro, at ogsaa Danmarks Arbejderbefolkning maa være i høj Grad interesseret i en Lovgivning efter de Principper, der er nedlagt i de to Forslag, som vi her har til Behandling. Jeg haaber derfor, at Rigsdagen vil forstaa, at der ligesom er en Folkestemning bag ved disse Principper, bag disse Forslag, og jeg haaber, at dette i nogen Grad maa bidrage til, at vi kan faa noget ud af disse Forslag. Jeg skal med disse Bemærkninger anbefale Forslagene til det høje Tings velvillige Behandling.

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg er ingenlunde utilfreds med, at det ærede Medlem Hr. Holdgaard og hans Medforslagsstillere ved Fremsættelsen af disse Forslag i det høje Folketing har givet Anledning til, at vi ogsaa i denne Samling faar en Drøftelse af de Problemer, som disse Lovforslag angaar. Det ærede Medlem Hr. Holdgaard udtalte som Begrundelse for, at Forslagene fremsættes netop nu, at i 1926 fik vi ved Loven af 31. Marts om kommunal Ejendomsbeskatning kun Princippet Skyld af Jord fastslaaet og indført i Lovgivningen, og nu var Tiden til at søge at komme, sagde det ærede Medlem, „et lille Skridt“ videre. Det ærede Medlem mente endvidere, at i Købstadkommunerne havde man udnyttet Bestemmelserne i Loven om kommunal Ejendomsbeskatning saaledes, at man de fleste Steder havde benyttet det størst tiladte Fradragsbeløb ved Beregningen af EjendomsSkyld, hvori det ærede Medlem saa et Udtryk for Kommunernes Ønske om at gaa videst muligt i Retning af Grundskylden som Hovedbeskatning af fast Ejendom. Jeg skal ikke gaa i Rette med det ærede Medlem for de Betragtninger, han her har fremført, og jeg skal erkende, at allerede i 1926, da vi gennemførte Loven om